

Vršovice 30.12.2012

Pozdrav: Vítám vás všechny na naší společné bohoslužbě apoštolským pozdravem: Milost našeho Pána Ježíše Krista, láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen.

Píseň: 161 sl.1 Tebe, Bože, chválíme

Introit: Hospodin kraluje! Oděl se důstojností, opásal se mocí. Pevně je založen svět, nic jím neotřese. Ž 93,1

Píseň: 184 Ostříhej mne z vysokosti

Modlitba: Hospodine, náš Pane, kdybys nás jako dobrý pastýř nehledal, byli bychom ztraceni. Nedostali bychom se ze svých úzkostí, ze smutku, že v našem životě je zmatek a trpkost a neschopnost odpustit. Že nejsme schopni rozpoznat, na čem záleží a zlobíme se kvůli hloupostem.

Ty nám však přeješ lepší život, svůj život, který před námi otevíráš a dáváš nám jej poznávat. Učíš nás milovat a od lásky čekat ve svých životech všechno.

Děkujeme Ti, že v Ježíši Kristu dosahuje Tvá láska svého cíle a my se můžeme měnit. Najednou jsme schopní opouštět své sobectví, tvrdost a nelásku, a objevit krásu lásky a odpuštění, služby a pomoci jedněch druhým.

Prosíme, vstupuj do úzkostí a beznaděje dnešního člověka. Vždyť jen Ty dokážeš změnit situaci tohoto světa. Amen.

Čtení: Jon 3,1-4,10

Píseň: 691 Tak málo přímých cest

Text: Mk 1,14-20

Haleluja. na své milosrdenství se rozpomenul, na svou věrnost domu Izraele. Spatřily všechny dálavy země spásu našeho Boha. Haleluja.

Ž 98:3

„Naplnil se čas“. Tím Ježíš začíná svoji zvěst evangelia. Chcete-li, máme před sebou Markovu verzi vánoční zvěsti. I on, stejně jako evangelisté Lukáš a Matouš, hned na počátku svého spisu, chce vyjádřit, co znamená Ježíšův příchod.

Ještě dříve, než Ježíš vůbec začne zvěstovat základ toho, co přináší, upozorňuje na zásadní důležitost toho, o čem chce mluvit. Naplnil se čas.

Slovo „*kairos*“, čas, které je tu použito, značí něco zcela jiného, než plynoucí časový úsek. Je to chvíle, událost, chcete-li převratná změna. Něco, co vstupuje do života a celých dějin člověka a způsobí, že už nic nebude jako dřív.

Jsou to silná slova, která upozorňují, že ona jedinečnost, neopakovatelnost si bude činit - a činí - nárok na naše rozhodování. To si dobře uvědomíme už ve chvíli, kdy jsme uslyšeli, že Ježíš v Galileji kázal Boží evangelium. Boží zaslíbení posla „dobré zprávy“ z proroctví proroka Izajáše: „Jak líbezné je, když po horách jdou nohy toho, jenž poselství nese a ohlašuje pokoj, jenž nese dobré poselství a ohlašuje spásu, jenž Sijónu hlásá: "Tvůj Bůh kraluje!" V řeckém překladu jasně slyšíme to, co v češtině jen tušíme: „jenž nese dobré poselství“ - „*hós euangelidzómenos agatha*“. Přichází nové věci, zaslíbené Hospodinem. To nové, po čem Boží lid toužil takovou dobu. Jde o prostor Boží vlády, Božího kralování, o Boží království. O Boží přítomnost v lidských životech, o naplnění života člověka.

A zároveň je tu něco zvláštního. To nám zaznívá právě v napětí onoho slova „evangelium“. Ano, je to dobrá zpráva, to nové, co má přinést Boží posel z Izajášova proroctví, ale zároveň se před námi otevírá pohled ke konci Markova spisu, k vyvrcholení příběhu Ježíše z Nazareta. Ona rozdvojenost slova evangelium je spojena právě s Jeho postavou. Ježíš je nositelem zvěsti a zároveň jejím naplněním. Boží království, které zvěstuje, zároveň zpřítomňuje a určuje. Otevírá se před námi mnoho otázek, které jsou propojeny právě odpovědí na otázku: „Kdo je Ježíš?“ Nebo lépe: „Jako koho Ježíše vnímáme?“

To není teorie, tady jde o orientaci v životě. A to, že tato otázka je tak zcela zásadní, nám připomíná právě ono naplnění času.

Musím přiznat, že mě velice zarazil - a zaujal - výběr starozákonního textu, který nám k textu z Markova evangelia nabídla církev v ekumenickém lekcionáři. Příběh proroka Jonáše, který byl vyslán se zásadním slovem svým Bohem, Bohem Izraele, do města Ninive. Slovem o „*kairu*“, o naplněném času v lidských životech, o Božím soudu. Snad nejznámější starozákonní příběh o člověku, který je zcela přesvědčen o tom, že rozumí Božím slovu - a ono je to přitom úplně jinak. Jeho příběh nám může zaznívat v souvislosti se situací Božího lidu, který se vrací z Babylónského zajetí zpět domů, do Jeruzaléma a v uších mu zní všechna ta slova naděje textů prostřední části knihy Izajáš. Ona dobrá zpráva. A po návratu - jakoby do

toho světla zaslíbení začaly znovu padat stíny reality lidského života. Jak to tedy je - mýlil se prorok? Nedodržel Pán Bůh svůj slib? Neplatí ona slova o naději?

Příběh proroka Jonáše se před námi otevírá v tuto chvíli a právě v tom, že klade do uvozovek lidské chápání Božího slova, otevírá naději. Boží milost je vždy větší než lidské pochopení. To nám vždy bude symbolizovat postava proroka spokojeně usazená ve stínu keře a čekající na divadlo zničení lidí, jejichž životy byly bezesporu naplněny mnohými chybami a neláskou. Lidským hříchem. Ale kteří byli lidmi. Manžely. Sousedy. Děťmi. „Čiňte pokání a věřte evangeliu.“ Najednou ona slova o pokání nepatří pouze ninivským. Najednou slovo „metanoieíte“ obraťte se není pouze o jednání, ale o změně smýšlení, o změně orientace v životě, o změně pohledu na to, co má v životě budoucnost. Najednou je o oné ochotě dát do uvozovek i naše vlastní pochopení Boží vůle a otevřít se Božím slovu.

V dětské knížce o proroku Jonášovi, kterou vydal Kalich a máme ji ve sboru v knihovně, se Jonáš na závěr „obrací“ a vydává se zpátky do země Izrael. Doufá, že domů dorazí před Dnem smíření. Už ví, co chce lidem povědět. Už ví, kde je jeho místo.

Až teď, kdy nás Jonášův příběh přivedl k pokoře a vydanosti onomu zvláštnímu slovu „evangelium“ a jeho ději, můžeme pokračovat v četbě Markova spisu. Až nyní, kdy si přiznáme, že jediné, o co tu jde, je otevřít se Božím příběhu, smíme pokračovat v naději, že ze slova „evangelium“ něco pochopíme. Že nepromarníme náš čas - „kairos“. Znovu se před námi vynořuje evangelistovo upozornění, že toto vše je spojeno s postavou Ježíše z Nazareta. On je Boží odpovědí na lidské otázky po životě. A tuto odpověď se máme učit poznávat.

Právě k tomu nás vede druhá část dnešního textu z Markova evangelia. V příběhu, ve kterém Ježíš vystupuje se svrchovanou autoritou a zve, povolává k účasti na onom rozpoznávání významu dobré zprávy. Přichází s výzvou a mnoho věcí převrací. Oněm rybářům z příběhu i nám posluchačům. Všem se nám proměňuje zaměření našeho vnímání i způsob vnímání druhého člověka. Ono zvláštní slovo: „Učiním z vás rybáře lidí“ skutečně nechce upozornit na nic jiného než na změnu zaměření života oněch rybářů - i nás. To zásadní v lidském životě je druhý člověk, ten, který je vedle mě. K tomu nás vede Ježíš. Nyní, v následování Ježíše, už nepůjde o ryby, ale o lidský život.

A my jenom s úžasem hledíme na to, kým jsme to zváni k účasti cesty za

Ježíšem. Cesty hledání podstaty evangelia. Podstaty toho, co nám Pán Bůh chce říci o skutečném životě, který se nám často zamotá tak, jako ninivským, ale který má v Božích očích cenu. Ti, kteří se nám stávají průvodci, nám zřetelně ukazují, že Pán Bůh se nenechá svazovat žádnými našimi představami, ničím, co si vybudovala církev jako představu správných Božích lidí. Že nás povede po svých cestách. Máme tu před sebou rybáře s řeckými jmény - pro Boží lid to byli lidé odjinud, ti, kteří nepatřili k centru. Tento Boží výběr nám dává zřetelně tušit, že se tu žádné naše předpoklady a pochopení neuplatní. Tak jako Jonáš v úžasu hledíme na to, jak nám Pán Bůh dává naše představy do uvozovek a otevírá nás pro své slovo. Pro evangelium.

Je to náročné. A často i bolestné. Myšlenková otevřenost bolí a Jonáš nebyl jediný, kdo se kvůli tomu zlobil a zlobí. Ale Pán Bůh si nás sem dnes nepozval proto, aby nám všechno vzal a nechal nás tu stát s prázdnýma rukama. My tady dnes smíme přijmout ujištění, že nám v hledání základního smyslu lidství Pán Bůh nabízí nejlepšího průvodce. Ježíše z Nazareta, kterého vyznáváme jako našeho Pána a Spasitele.

Amen.

Píseň: 635 Tvá, Pane, láska

Přímluvná modlitba:

Ohlášky:

Poslání: Jen zmlkni před Bohem, duše má, vždyť on mi naději vlévá. Jen on je má skála, má spása, můj nedobytný hrad, mnou nic neotřese. Má spása a sláva je v Bohu, on je má mocná skála, v Bohu mám útočiště. Lide, v každý čas v něho doufej, vylévej před ním své srdce! Bůh je naše útočiště.

Ž 62,6-9

Požehnání: Milost našeho Pána Ježíše Krista a láska Boží a přítomnost Ducha svatého se všemi vámi. Amen. 2K 13,13

Píseň: 487 Amen, Otče, rač to dáti